

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KOZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj: Ötbaszós petitorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű, mint szombat több ízbeni hirdetések, alkut szorít a legolcsóbb árért: Bélyegűj: minden beiktatásért külön 30 kr.

Előfizetési árak: Helyben es postán küldve: Egy évre 10 fnt — kr. 1/2 évre 2 fnt 50 kr. Fél évre 6 „ — „ Égyes szám 10 „

an hagyta árúinak egy részét a vasuti időközökbe ment, de a korcsnában maradt süte...

zavideki vaspálya igazgatótanácsi ülésén a vezérigazgató be...

A baj minden oldalról aua sző...

Debrecezen edettt A ... Debreceztőlseget felkerjük...

zteni ... szinuház.

on Carlos ... honörökös.

ATMÁRI KÁROLY.

emelődi lakó zialyai minden orán ha...

tan 1934 holdi igazságtörvények, mi k...

10 2-3 Jambor Ferenczezel.

Társadalmi uton.

(g.+h.) Most van idő arra, hogy munkáljunk — a jövőért. Országszerte meg is indultak a mozgalmak az ezen év folytatn megejtendő országos képviselő-választás ügyében.

A főváros járt első példával. Ott kezdtek el hangoztatni egyes körök — egyik vagy másik férfiú nevét. S a példát követték a vidéken is.

A vezetőik ne azzal akarjanak hódítani, hogy Péter vagy Pál ilyen meg olyan becsületes ember, nagy befolyása van, tekintélyvel bír stb.

Nem kell feledni, miképp nemzetünk a jövő választáskor arra van hivatva, hogy határozzon a telet, vajon óhajtja-e tovább is nemzetinkre az osztrák gyámiságot, vagy — önállónak akarja-e tenni e hazát?

A „DEBRECZEN“ tárczája.

Hasonszenvi kura. — Egy ismert költő beszéde. Jelige „Míg az ember boldog nem volt, addig meg nem halhat.”

(mamaliga) traktálják, melyhez az ő elfinomított gyomrandi gyomra sehogyszem szokhatik. Theisz urnak is megesett a szive a boldogtalanság gondoskodott, hogy mihamarább ujjaláthassa Budapestet, sőt hogy utközben meg ne unja magát, avagy el ne tévedjen, egy pár rendőrbiztos is küldött mellé — kaluz gyantán. Szegény Turi, a boldog ábrándozó, azt hiszi, hogy majd ijthon marczafánkkal megpástegetommal traktálják!

A királyi közvélemény. A főváros legjobb új népszámimű most: „A falu rosza.” Itt aztán beteljesedik, hogy elvéve a „rosz” is lehet jobb a jónál. E szimmi szerzőjének aztán nem kell ovakodnia, miúgy egyéb másik szimmiütrónak nemrég, nehogy darabja valamiképp vidéki szinpadra kerüljön, hol a nép a népszimmiütrónk szigorubb bírálója szokott lenni, mint a fővárosi. — A vidéki népféletet csak halomás után ismerő — közönség!

A házi ipar fejlesztése tárgyában legújabbán örvendetes kezdeményezés történt, több élet megbízásából Jágóczi Péterffy József a külfordulról számos kitűnő erőt nyert meg arra, hogy hazánkban a házi ipar fejlesztesse.

Budapesti röppentyük. (U.) A kit a saját gyomra szolgálta ki! Budapest egyik legnagyobb bérházának házmeistere nem régebbéves néhány ezer forintnyi szállásbért a lakóktól, e közben arra a gondolatra jött, hogy, ha netalán egy kis uti lapot köthetne a talpa alá, s más vidékre szállhatja el, — pl. oda, ahol a citrom terem, — abból a pénzből „ur” lehetne. Nekirugaszkodott tehát s „kód előtt, kód után” meg „förröszögta” is vezet. Itt elérte végezte s fájó szívvel gyözödött meg, hogy számára a citrom nem igen fog „virítani”, — mert Turnu-Severinben elfogták, büntetésűl, mivel az enyim tied közti különbséget határozottan körvonalozta definálni a gyakorlati terén képes nem volt. A kaloda ellen a jó Turinak (igy hívják az elpárolgott házmeistere) nem volt semmi különösebb kifogása; csak a kosszatti nem tudott megbarátkozni inyenz természeté. Most tehát a „húvös” lakója korrespondenciába ereszkedett Theisz főkapitányával, kérvén őt, hogy szabadítsa ki az oláhok kezéből, kik rosszbabóknak véle, mint Macsvánzky a rablólval, mivel vörösrépaival és kukoriczából készült péppel

A másik ifjabb, — halvány csüggeteg arcczal, ajkain keserő guymosollyal, — mi az előbbi figyelmét nem kerülheté ki. — S te még mindig nem nyerted vissza hitedet a nőkben édes Tihamér. — Szólított meg őt szelid szemrehányással amaz. Im lásd a nőt legszentebb hitványasában, lásd őt, mint a részvét angyalát. — Hiúság az egész! szől kitérőleg Tihamér. — Legyen a te hited szerint; — de ha úgy volna is, be kell vallanod, hogy nem hiszsz! — Hiszen azonban, hogy meg fogsz gyözödni az ellenkezőről. ... hiszem, hogy még lesz idő, midőn töredelemmel vallyod be, hogy igaztalan valái, midőn egyenként az egész nőnemet kegyetlenül elteltted! — Gyakran hallom ezt tőled, azon végzetes nap óta, midőn kezemben feltartad hivataluan a gyökös ösvét. ... Emlékszel-e még, hogy azt fogadtad akkor, ha egy év alatt ki nem gyógyulok világhírlapomnak gnyult szenvedéséből, magad fogod kezembe adni a pisztolyt, ugyazonban órában, melyben elvetted tőlem azt. ... s im ez óra, e percz gyorsleptekkel közelget felém, s én a nőkben most sem látok mást, mint hiúság lelkelen bábját! ... Oh tudod, mi másként néztem őket egykoron! Angyalról álmodám és mit találtam, hogy fel-

Egy halott kinek az életéhez jogosultságot adnak. A budapesti egyetem jogászaianak bálján, — mint nemely lap írja — Görgy Arthur is — látható volt. Ha ez igaz, akkor Themis erősen habja kapott Olíával, mely utóbbi kérielhetlen muza, Górgineke a társadalmi élethez való jogosultságot kereken tagadja. (De talán csak hasonmása kísértetett ott a jogások muatságán. Szerk.)

Himnarrás az udvari bálról. Mai időben politikát ott, politikát itt, mindenütt politikát látnak az emberek s egyes jelentéken dologból vagy esetlegről is következtetelenek voltak a jövő politikájára nézve. Így a közlebbi udvari bálról is irnak valámint, jobboldali lapok, melyet pikás voltánál fogva megemlítünk.

A magyar fővárosból. Szende hóv. Úgy gyvendékedik. Kvassai és neje mult szombatján éjjel elalutak a széngőztől, ha az orvosi segély 10 perczet késik, mindkettő halva marad volna. A jogászball fényesen sikerült. A magyar gazdaságvéglejt álarozos hájja kedélyesen folyt le. Toldy Kornéliáját néhanj nyjasz féls. S Tisza Kálmán? Etlunt a csoportból.

Vidéék. — A „Debrecezen” levelezése. H.-Szoboszló jan. hó. Folyó hó 12-én kelt egybe Dr. Simon Gáspár aberti-irai lakos a báj és kellemdud Gósz Rozával, a menyasszony szülei a vendéglő nagy természetű díszes lakomat rendeztek.

ebredék? Miért mondanám el ismét meg ismét, te tudod, mily keserűen, mily borzasztóan csalódtam. — Igen barátom! — tudom, és tudom azt is, hogy e csalódás igazatlanná tett az egész nőnem, sőt maga az emberiség iránt. — De hát nézz szét magad körül, nem találod-e itt mindenütt és mindenben rosszall vegyítve a jót, keserűvöl az edest? — Az élet egy nagy óriás kert, barátom, melyen illatos virágok s mérges növények élnek egymással szomszédságban, és ha te kinyitván kezeted, az utóbiból találál szakítani, azt hiszed, hogy mást illyet, keserve sem fognál találni? Ne légy igaztalan, jer én mutatok neked virágot is az élet kertéből! Nézd, ismét mondom, nézd a nót mint a részvét angyalát, s ha palézat törzs a gyengébbek felett, hajolj meg tisztelettel a ne-mes-lelek előtt! — s karon fogván barátját vele a Bazár felé tartott.

Lucernis, et candelis parvis per Laurentium Bradach ab eodem Reg. Mjsti levatis ad relationem ejusdem Bradach dati floreni XV. — Ez okmányok, melyeket Veszpremi közöl műve 4-ik kötete 17-ik lapján, azt is kiderítik, hogy a gyógyezrek azon időben nem csupán gyógyezreket készítettek, hanem gyertyákat, füstölő szereket, süteményeket, asztali cseméket, konfektákat, cukrászati tárgyakat füszerket, festőszereket stb.

Vidéki hírek. Temezvárt az utczák neveit magyarul fojúk felírni. Szombat-helyen arváház építenek. Kassán muzeum-együleti olvasókör alakult. N. Kanizsán azon rendszabály léptettetett életbe, hogy nem szabad vágni addig marhát, a mig az orvosilag még nem vizsgáltaik. Az adomeles ügye a horvátoknál kellemetlen benyomást tett. Középszolnokmege egyik legrdelemesebb férfiá Be-reczky György meghalt.

Művelődéstörténeti adalék. (A hazai gyógyezreket köréből.) Dr. Fekete Lajostól. — Három közlemény. — III. Nagy Laj s királyi korából is maradtak ránk emlékek a gyógyezrezetre vonatkozólag, ugyanis két udvari gyógyezrezének tudjuk nevét, kinek egyikét, Gekemennek fiát „vékony Lászlónak” — tenuss Ladislava, másikat pedig, Szerecsen mesternek hívták, s mint a névből gnyitani lehet, az előbbi magyar származású lehet, s vézna testalkata miatt nevezetett „tenuus”-nak, másika lehetett arab vagy mór, a szerecsen név után — Ezeknek emlékeit Hédevári Lőrincz nádorunk Budán 1444. Sz. Jakab hó 6-án kelt ítéle levele tartotta fön, melyben említi, hogy 1354-ben Szerecsen mester — mester Ze-rechen — Lajos kirádnak há udvari gyógyezrezése, és egyuttal pécsi kamaragróf, a királyhoz a végett folyamodott, hogy a király és udvara irant sokszoros szolgálatát, s hűségét jutalmul, midazon javadalmat, és velejáró jogokat, melyeket a mag és örökös nélkül eljőhált királyi gyógyezrezés Gekemen fia László, királyi adományozás folytán birtokolt, örökösön ő réá ruháztassa, mely kérelem meg is adott.

De haladjunk a nyomon tovább, 1397-ben Budán egy gyógyezrezést, Gottfriednek nevezték. (Lásd hazai okmánytár 3-ik kötet 1866. Győr. 255-ik lapját.) II-ik Ulászló király korából is ismerünk két udvari gyógyezrezés nevet. Eger har d s Bálint néven ismert emléket, egy ezen körből fennmaradt, a bécsi cs. K. kezoat.vagy-tembenyben létező kincstárnoki regisrum 1494-ről, tartotta fön, mely így szól: Engerhardo Apothecario Budensi eodem die (8. august.) pro lucernis, candelis parvis, Trageis, et confectioibus, iuxta regisrum sumum, in diversis terminis, Domino Regi hic existenti, et post eum similitur et diversis terminis receptis et levatis, ab ultima die Januar usque ad hoc tempus suunt soti flor. II. eidem 1495 dati sum floreni 231. Ungancsak ez éről, Bálint gyógyezrezéről is van emlékezet: „13. a December. 1495. Valentino Apothecario Regio pro

mellette a szép szokó leánykával; a tömeg közé vonta magát s onnan kíséré a hölgyek önégült lelkes eljárását s ifu barátja arczvonásait. — Igen tetszett neki, mintha a hölgyekkel szemben a sötét arcz kiderült volna egy pillantra, legalább az a metsző guymosoly nem volt többé látható ajkai körül. — Az ifju figyelmét csakhamar egy kis himzet kóp vonta magára a kiállított tárgyak közt, s udvarianus tudakozá árát a hölgyektől. — Ah ez csekély díja e képek! — mond elborulva — hisz az igazság megfizethetetlen s e kóp oly szomoruan igazat beszél! — És le tudja ön olvasni ez egyszerű képről, mit akar jelenteni? kérdi az ifjabb hölgy. — Oh igen, e kóp lelkemből van vére, s valóban óhajtanám ismerni e művésznot, hogy elismerésemet nyilvánítsam. . . Nem tehetné ön meg e szivesseget szép kisasszony? — A leányka zavarodva hallgatott. — Miért vagy ön szerény Aurórárn? — mond a magas karcsu hölgy — a művész büszke lehet megdicséret müvére! — Most az ifju volt a halgatás sora. . . Ajkaira nem jött egyetlen szó, csak nézett, és sokáig nézett a leányka arczára és szemébe, s végre e szavakkal rohant el, magásra tartva kezében a képet: — Ha megengedi szép kis-

asszony, még látni fogom őnt! S midőn már messze elmaradt mögötte zongoró tömegével a B.zár, csak akkor jutott eszébe ott hagyott barátja.

De ez figyelemmel kísérte minden mozulatát, látta kezében a fölemelt képet, s leolvasta kipírult arczáról, hogy szíve nincs egészen összhangban a kép sötét eszméivel, s midőn ez kezében néma ajkál így szól: n e h i g y j, n e r e m é l j, n e s z e r e s s, belőla sziv hangos dobogással megráfoja azt.

Külföld. (k.) Franciaország. A Figaro még mindig keserű Napoleont s mint mindig tette, most sem szunt meg megtámadni az ellenzékét azért, mert az ellenzék egy kormány kénytelen volt szigorú büntetésekkel ráfenyegetni. A Figaro s Gaulois folytonos hetenkedések ma-holnap nem bír már semmi értelemmel, hacsak a haladásországván nem Napoleon és egész „clique”-je iránt. Egyedüli tüemény a maga nevében.

Spányolország. E hó 17-én a király ellenjegyezte a papság pénzügyi szabályozásait illető határozatot és megjegyezte, hogy tiszteln ugyan a papokat, de a vallásszabadságot azon terjedelemben követeli, mint léteznek az más civilizált államban, egyuttal azon óhaját fejezte

asszony, még látni fogom őnt! S midőn már messze elmaradt mögötte zongoró tömegével a B.zár, csak akkor jutott eszébe ott hagyott barátja.

